

1.25 איכה

הערות עבודה: (א) איכה רבה כח א כט, פסוקבטור שמאל, מהרז"ו מסביר טעם אתנה?
(ב) פרק ג, ס"ו פסוקים ללא אתנה, טעם עליון פשטא זקף-קטן (43 פעם) מונח ז"ק (1), פעם אחת קדמא (ס"ד).
(ג) פרק ה, ללא אתנה, טעם עליון בפ"ה פעם אחת קדמא? פעם אחת רביע

1.25.1 איכה א

איכה א, ז

ס זכרה ירושלם ימי עננה ומרוייה כל מחמדיה אשר היו מימי קדם – רביע ... זקף-קטן ... זקף-קטן
בנפל עמה ביד-צור ואין עוזר לה ראיה צרים שחקו על משפתה: ס – רביע ... זקף-קטן ... זקף-קטן
רביע ... זקף-קטן ... זקף-קטן בין שני קיסרים – תבנית טעמים העשויה להיות דומה לשלוש זקף בין שני קיסרים, שבין תפקידיה הבעת תוקף, עצמה לטוב ולמוטב.
בנפל עמה ביד-צור - דרגא מונח רביע – תבנית טעמים שבין תפקידיה (א) תפקיד פרט מרכזי שפרטים אחרים נמשכים אחריו. (ב) תפקיד פתוי היצר ותיקונו

בחלק הראשון של הפסוק **זכרה ירושלם** תבנית הטעמים רביע זקף-קטן זקף-קטן זקף-קטן מדגישה את עצמת האחיזה בתורה שקדמה לכל, את גדולת העבר, עצמת אירוועי עבר בין לטוב בין למוטב
בחלק השני של הפסוק **בנפל עמה ביד-צור** תבנית הטעמים דרגא מונח רביע מדגישה את עצמת הנפילה בגלל שבני ישראל שבתו (התרחקו) ממה שהיו מצווים לשבות עליו (שבת, ר"ח, מועדים, שמיטות, דברים האסורים)

בחלק השני של הפסוק **בנפל עמה ביד-צור** תבנית הטעמים דרגא מונח רביע (א) בתפקיד פרט מרכזי שפרטים אחרים נמשכים אחריו.
(ב) בתפקיד פתוי היצר, כמופע הראשון בתנ"ך (**בר' ג**) **וכי תאנה-הוא לעינים** שגרם להתרחקות ולנפילה. תוקף הפתוי והעצמת הנפילה מרומזת בתבנית רביע זקף-קטן זקף-קטן זקף-קטן – תבנית טעמים שבין תפקידיה הבעת תוקף, עצמה לטוב ולמוטב.

אבל תבנית הטעמים של **בנפל עמה ביד-צור** – דרגא מונח רביע, גם מרמזת לתיקון כפי' **רש"י** ... ומדרש אגדה דורשו בלשון אחר (**איכה רבה א, לד**): שהיו שובתין בגולה בשבתות וימים טובים, ושומטין בשביעיות, והיו האומות משחקים עליהם ואומרים: שוטים, **בארצכם ולא שמתם, ועכשיו בגולה תשמטו?** בארצכם לא שמתם, עכשו תשמרו?
שמירת המצוות התקיפה בגולה היא תחילת התיקון לשיבת ציון. הכתוב הוא שבר וקינה, טעמי הכתוב מרמזים לתיקון וניחום.

בעזרת נחלת יעקב

זכרה ירושלם – מונח רביע, נבואה שבני ישראל יזכירו בעתיד כי בית ראשון היה יתר על בית שני בחמישה דברים:
יומא כא, ב: אלו חמשה דברים שהיו בין מקדש ראשון למקדש שני, ואלו הן: ארון וכפורת וכרובים, אש, ושכינה, ורוח הקודש, ואורים ותומים.

תוספות ישנים על הדף כתב שמן המשחה שלא היה בבית שני לא קחשיב דלא חשיב אלא דברים שהיו באים לצורך המקדש דווקא מהרש"א **חידושי אגדות מסכת יומא דף כא עמוד ב**
ארון וכפורת וכרובים כו'. ב-פ"ק **דכריתות ו-פ"ג דהוריות** יליף ליה מקרא דארון יאשיהו גנזו ובכללו כפורת וכרובים שעליו ובחד חשיב להו כפרש"י ועוד חשיב שם שמן המשחה וצנצנת המן ומקלו של אהרן כו' שגם הם נגנזו עם הארון והכא לא חשיב אלא הנך **חמשה דברים החשובים וצורך בהן הרבה והם נחשבים חסירים בבית שני דמחסרון ה' של ואכבדה יליף לה דהיינו ה' דברים מכובדים שהיו חסירים בבית שני:**

כל מחמדיה – יתיב, דווקא כך, בשילוב עם התבנית רביע ... זקף-קטן ... זקף-קטן בא להעצים את השפע שהיה לכלל ישראל, שפע גשמי ושפע רוחני.
ע"כ בעזרת נחלת יעקב

אשר היו – מרכא טפחא, יתור לרבות **מימי קדם** – מרכא אתנה, מרבה (ואין הסבר לתפקיד אתנה פרט ללווי למרכא)
(א) **אשר היו** – מרכא טפחא יתור לרבות **מחמדיה** כנמנים ב-**בבלי כריתות ה, ב** (וכן ב-**הוריות יב, א**) והתניא: משנגנז ארון, נגנז צנצנת המן וצלוחית שמן המשחה, ומקלו של אהרן שקדים ופרחים, וארגז ששגרו פלשתים דורון לאלהי ישראל, שנאמר: (**שמואל א' יח**) **ואתו פלי תהב אשר השבתם לו אשם תשימו בארגז מצדו**, ומי גנזו? יאשיה מלך יהודה גנזו,
(ב) **מימי קדם** – מרכא אתנה, מרבה ב-ארגז ששגרו פלשתים דורון לאלהי ישראל, היו (**שמואל א' ז, ד**) **חמשה עפלי טחרי תהב** כנגד חמשה סרני פלשתים שהם מושלי חמש ערים מרכזיות עזה, אשקלון, אשדוד, גת, עקרון, **וחמשה עכברי תהב** כנגד שאר הערים והכפרים והעם הפלשתי. (הערה: הסדר יכול להיות גם הפוך, הפריטים ב-(א) נרמזים ב-(ב) והפריטים ב-(ב) נרמזים ב-(א))

שמואל א' ו, ח:

ולקחתם את-ארון ה' ונתתם אתו אל-העגלה ואתו פלי תהב אשר השבתם לו אשם תשימו בארגז מצדו ושלחתם אתו והלך:

ואתו פלי תהב – מונח לגרמיה (מונח פסק), מונח רביע,

בקריאה עם פסק **ואתו** – מונח לגרמיה, זה מתיחס ל-**מספר סרני פלשתים חמשה**

בקריאה ללא פסק **ואת פלי תהב** – מונח מונח רביע, זה מתיחס לקבוצות הפריטים שנתנו סרני פלשתים בארגז הזהב: (**שמואל א'**

7,1) חמשה עפלי טחרי זקב כנגד חמשה סרני פלשתים שהם מושלי חמש ערים מרכזיות עזה, אשקלון, אשדוד, גת, עקרון, וחמשה עכברי זקב כנגד שאר הערים והכפרים והעם הפלשתי.

[ד] ויאמרו מזה האשם אשר נשיב לו ויאמרו מספר סרני פלשתים חמשה עפלי טחרי זקב וחמשה עכברי זקב כפי-
מנפה אחת לכלם ולסרניכם:
[יא] וישמו את-ארון ה' אל-העגלה ואת הארזו ואת עכברי הזקב ואת צלמי טחריהם:

בבלי יומא כאב,

אמר מר: ועשן המערכה. ומי הוה עשן במערכה? והתניא: חמשה דברים נאמרו באש של מערכה: רבוצה כארי, וברה כחמה, ויש בה ממש, ואוכלת לחין כיבשין, ואינה מעלה עשן! - כי קא אמרינן - בדהדיוט, דתניא: **(ויקרא א, 17) ונתנו בני אהרן הפהן אש על-המזבח** - אף על פי שאש יורדת מן השמים מצוה להביא מן ההדיוט. רבוצה כארי? והתניא, אמר רבי חנינא סגן הכהנים: אני ראיתיה, ורבוצה ככלב! - לא קשיא; כאן במקדש ראשון, כאן - במקדש שני. ובמקדש שני מי הוא? והאמר רב שמואל בר איניא: מאי דכתיב **(חגי א, 17) וארצה-בו ואכבד, וקרינן ואכבדה** מאי שנא דמחוסר ה"א? אלו חמשה דברים שהיו בין מקדש ראשון למקדש שני, ואלו הן: ארון וכפורת וכרובים, אש, ושכינה, ורוח הקודש, ואורים ותומים. - אמרי: אין, מיהוה הוה, סיועי לא מסייעא. תנו רבנן: שש אשות הן, יש אוכלת ואינה שותה, ויש שותה ואינה אוכלת, ויש אוכלת ושותה, ויש אוכלת לחין כיבשין, ויש אש דוחה אש, ויש אש אוכלת אש. יש אש אוכלת ואינה שותה - הא דידן. שותה ואינה אוכלת - דחולין. אוכלת ושותה - דאליהו, דכתיב **(מלכים א' יח, 18) ואת-המים אשר-בתעלה לחכה**. אוכלת לחין כיבשין - דמערכה, יש אש דוחה אש - דגבריאל, ויש אש אוכלת אש - דשכינה, דאמר מר: הושיט אצבעו ביניהם ושרפן.

ויקרא א, 17: ונתנו בני אהרן הפהן אש על-המזבח וערכו עצים על-האש:

חגי א, 17: עלו הקר והבאתם עץ ובנו הפית וארצה-בו ואכבד ואכבדה אמר ה': מלכים א יח, 18:

ותפל אש-ה' ותאכל את-העלה ואת-העצים ואת-האבנים ואת-העפר ואת-המים אשר-בתעלה לחכה:

ותפל אש-ה' - מונח רביע, מרמז לדרשה בבלי יומא כאב, והתניא: חמשה דברים נאמרו באש של מערכה: רבוצה כארי, וברה כחמה, ויש בה ממש, ואוכלת לחין כיבשין, ואינה מעלה עשן!

או **ותפל אש-ה' -** מונח רביע, מרמז לדרשה בבלי יומא כאב, תנו רבנן: שש אשות הן, יש אוכלת ואינה שותה, ויש שותה ואינה אוכלת, ויש אוכלת ושותה, ויש אוכלת לחין כיבשין, ויש אש דוחה אש, ויש אש אוכלת אש.

רבינו בחיי: שחסרו משם ה' דברים: ארון, שמן המשחה, אש, שכינה, ואורים ותומים. (גי' שמן המשחה במקום רוח הקודש)
רבינו בחיי בראשית פרק מו והוא שדרשו רז"ל **(יומא כאב, 2): (חגי א, 17) "וארצה בו ואכבדה"**, ואכבד כתיב, חסר ה"א, לפי שחסרו משם ה' דברים: ארון, שמן המשחה, אש, שכינה, ואורים ותומים. ומפני זה אמר "ואכבד", לבאר כי הכבוד היה שם שהיא השכינה, לא התפארת, וזהו "ואכבד" למעט התפארת, וחסרון הה"א שהיא אחרונה שבשם על שם שחסרה משם שכינה, שהרי היא מה' דברים שחסרו, והיאך חסרה, והכתוב אומר: ואכבדה, אלא שלא שרתה שם תדיר כמו בבית ראשון, אלא "חופף", אבל לעתיד לבא יהיו ישראל רבים בלא מספר, הוא שכתוב: **(הושע ב, 1) "והיה מספר בני ישראל כחול הים"**, לא אמר: והיה זרע ישראל כחול הים, אלא: והיה מספר, כלומר אותם שהיו באים במספר, מבין עשרים שנה ומעלה, יהיו כחול הים ואז יחזור התפארת והכבוד, וכן הבטיח ישעיה: **(ישעיה ס, 8) "קומי אורי כי בא אורך וכבוד ה' עליך זרח"**, והבן זה.

ראה דרגא מונח רביע, שלוש פעמים זקף-קטן או זקף רביע

איכה א, יד - טז כד תמוז התשע"א, הרב חזקיהו אלכסנדר סנדר יצחק ארלנגער הי"ו יצק את אור תורתו לכלים (לתפקידים) של תבניות הטעמים

מקורות: כתבי האר"י **שער הכבוד סדר החדשים, שער הכוונות לראש השנה דרוש א'**; עיני עיני בני יששכר - על החדשים, ע' קח

מאמר א' אות ד', בחינת אברי הראש, עין ימין (תמוז), **זוהר אידרא**

: **ס [יד] נשקד על פשעי בידו ושתרנו עליו על-צנארי הכשיל כחי נתנני אדני בידו לא-אוכל קום: ס**

[טו] סלה כל-אבירי ו אדני בקרבי קרא עלי מועד לשכר בחורי גת דכך אדני לבתולת בת-יהודה: ס

[טז] על-אלהו אני בוכיה עיני ו עיני נרדה מים כי-דחק ממני מנחם משיב נפשי הני בני שוממים כי נבר אויב: ס

[טז] על-אלהו - (סלוק) מונח לגרמיה (= מונח פסק) כעין סדור שנחלק,

(א) בקריאה ללא טעם פסק, **על-אלה** הוא על העונש המתואר ב-**(א, טו)** שבא על העבירות והפשעים המתואר עד וב-**(א, יד)**

(ב) בקריאה עם טעם פסק, **(א, טו) על-אלהו** מרמז על **(ה, יז) על-אלה** אלו הקליפות המרומזות ב-**(דברים האזינו לב, יז) לא אלה -**

זה כנגד זה ברא הא-לקים, וכאן רמז למידות דקליפה שגרמו לעבירות המתוארות עד וב-**(א, יד)**. **(א, טו) על-אלהו** מונח פסק ללמד כי הקליפות פסוקות = מנותקות מן ההמשך.

איכה ה, ז: על-זה הנה נוח לפנינו על-אלה חשכו עינינו: ופירשו כי על-אלה אלו הקליפות.

דברים האזינו לב, ז: ויבחו לשדים לא אלה אל הים לא ידעום חדשים מקרב פאו לא שערום אבותיכם:

אני בוכיה - מונח רביע, **אני -** השכינה = מידת מלכות, **בוכיה -** רביע, מידת מלכות היא הרביעית בחלוקת הספירות והמידות לארבע קבוצות: (א) כתר, חכמה, בינה (כח"ב) או חכמה, בינה, דעת (חב"ד); (ב) חסד, גבורה, תפארת (חג"ת); (ג) נצח, הוד, יסוד (נה"י); (ד) מלכות.

עיני ו עיני נרדה מים – מהפך פסק פשטא מונח זקף-קטן, זקף-קטן מרמז לשני לימודים (א) כפשוטו, על כפי הנביא, (ב) מהפך פשטא מוציא הכתוב מפשוטו, ללמד על כפי המלכות והספירות שמעליה, כמבואר להלן.

(א) **עיני ו עיני** – מהפך פסק פשטא, טעם פסק כאן מלמד על שם אחד (כאן עיני) בעל שתי משמעויות.
עיני ו עיני – **עיני** הראשון מרמז לחודש תמוז שצירוף שם הוי' שלו בסדר הפוך ה-ו-ה-י שבו שורש הצרות במעשה העגל בי"ז תמוז ושבירת הלוחות הראשונים, **עיני** השני מרמז לחודש מנחם-אב שצירוף שם הוי' שלו ה-ו-י-ה שהוא כבר תיקון כנאמר **שמות וארא טג:הנה יד-הו הנה במקנה** וגו'
(ב) **עיני עיני** בקריאה ללא טעם פסק, מהפך הוא טעם תחתון המרמז לזעיר אנפין (ז"א) (שהוא שם כולל למידות הג"ת נה"י) שבו יש שתי עיניים, ולכן **עיני עיני** בקריאה ללא טעם פסק מרמז לשני עיני זעיר אנפין, עין ימין של חסד, עין שמאל של גבורה – דין, ומשתי העיניים **נרדה מים**, הדין בוכה על על העונש שנאלץ להעניש, החסד בוכה להמתקת הגלות
(ג) בקריאה עם פסק **עיני עיני ו עיני** – פשטא הוא טעם עליון המרמז לאריך אנפין (א"א) שבו יש רק עין אחת הנקראת עין ימין – עין חסד, אמנם האריך אנפין לא גזר הדין שנגזר בזעיר אנפין שתחתיו, אבל הכאב על גזירת העונש מגיע עד לאריך אנפין שגם עינו **נרדה מים** (זוהר אידרא). הערה: אפשר שצריך להחליף ולומר כי (ב) הוא קריאה עם פסק ו-(ג) הוא בקריאה ללא פסק.
כי-רתק ממני מנחם – מרכא תביר טפחא, קבוצת פרטים שלא כולם מצטרפים לענין **כי-רתק ממני מנחם** אומות העולם רחקו מלנחם אבל ה' המתגלה באריך אנפין וזעיר אנפין והמלכות = שכונה בוכה עם עם ישראל. ו- **משיב נפשי** – מונח אתנח, מרבה בהבטחה על הגבלת ריחוקו מהם (וי בחקתי כו,מד) **ואף-גם זאת בהיותם בארץ איביהם לא מאסתים ולא נעלתים**

ראה **מלכים א יא,ז: אז יבנה שלמה במה לכמוש שקץ מואב בחר אשר על-פני ירושלם ולמלך שקץ בני עמון:**

1.25.2 איכה ב

איכה ב,ט:

טבעו בארץ שעריה אבד ושבר בריחיה מלפיה ושריה בנוים אין תורה גם נביאיה לא מצאו חזון ה': ס תהלים עט,א:

מזמור לאסף פ אל הים באו גוים בנתחלתך טמאו את-היכל קדשך שמו את-ירושלם לעינים:

בבלי קידושין לא,ב, יומא חד אמר ליה (אבימי לאחד מחשה בניו): **אשקיין מיא, אדאייתי ליה נמנם (אבימי), גחין (בנו) קאי עליה עד דאיתער, איסתייעא מילתיה ודרש אבימי: (תהלים עט) מזמור לאסף.**

תוספות בבלי קידושין לא,ב

איסתייעא מילתא - בעודו גחין לפניו שהבין ודרש (תה עט,א) **מזמור לאסף פ אל הים באו גוים בנתחלתך** שלא היה מבין בו מקודם לכן ודרשו וי"מ שמקרא זה לבד דרש מזמור לאסף קינה לאסף מיבעי' ליה ודרש שאמר אסף שירה על שכיחה הקב"ה חמתו על העצים ועל האבנים שבביתו ומתוך כך הותר פליטה מירושלם שאלמלא כך לא נשתייר משונאי ישראל שריד ופליט וכן הוא אומר כלה ה' את חמתו ויצת אש בציון כך פירש בקונטרס אך יש במדרש שאסף אמר שירה על ש- **טבעו בארץ שעריה** משל לשפחה שהלכה לשאוב מים מן הבאר ונפל כדה לבאר והיתה מצטערת ובוכה עד שבאתה שפחת המלך לשאוב ובידה כלי של זהב ונפל אותו כלי שם התחילה הראשונה לשורר ואמרה עד עכשיו לא הייתי סבורה שיוציא שום אדם כדי שהוא של חרס מן הבאר שאינו נחשב ועכשיו מי שיוציא אותו של זהב יוציא כדי עמו כך בני קרח שהיו בלועים כשראו שטבעו בארץ שעריה אמרו שירה אמרו מי שיוציא השערים יוציא גם אותנו לכך אמר אסף מזמור שהוא ממשפחת קרח.

תורה גם נביאיה – זקף-קטן זקף-גדול, גי' 611 + 43 + 78 = 732 גי' תשל"ב

איכה ב,ג: מה-אעירך מה אדמה-לך הפת ירושלם מה אשנה-לך ואנחמך בתולת פת-ציון כי-נדול כנס שברך מי ירפא-לך: ס

(איכה ב,ג) **מה-אעירך מה אדמה-לך** – גרשיים מונח רביע, כעין יצא מן הכלל ללמד על הכלל או על עצמו, ע"פ [פסיקתא רבתי (איש שלום) פיסקא לג אנני אנכי] אפשר שהושע הנביא יצא מכלל הנביאים בהעידו בישראל 90 שנה (גי' המלה (מ"ב ז,ג) וינעד) וחיו ומשפחתו הם משל ליחסים המשתנים בין ה' לעמו ישראל, **מה אדמה-לך** – מונח רביע, לפחות ארבעה נביאים מרכזיים החל מזמן המלך עוזיה (הושע, ישעיה, ירמיה, יחזקאל) ועוזרים להם הרבה נביאים שרק מעט מהם נודע שמם, כגון מהתרי-עשר.

מה-אעירך מה אדמה-לך הפת ירושלם מה אשנה-לך ואנחמך - ... רביע ... זקף-קטן ... זקף-קטן, ענין עצמתי, ע"פ [איכה רבה (וילנא) פרשה ב יז] רבוי ועצמת השתדלות ה' (ארך אפיים) לטובת עם ישראל

הפת ירושלם מה אשנה-לך ואנחמך - ... זקף-קטן ... זקף-קטן, פעמיים זקף-קטן בין שני קיסרים (כאן סלוק ... אתנח) כעין הקש, בנין-אב, דבר החוזר וקורה

[איכה רבה (וילנא) פרשה ב יז] (איכה ב,ג) **מה-אעירך מה אדמה-לך**, כמה נביאים העדתי בכס, רבי ור' נתן, רבי אמר נביא אחד בבקר ונביא אחד בין הערבים הה"ד (מ"ב ז,ג) וינעד ה' בישראל וביהנה פנד-ל' (כתיב נביאו) נביאי כלי-חנה, ר' נתן אמר שני נביאים בשחרית ושני נביאים בערבית הה"ד (ירמיהו ז,ה) **ואשלה אליכם את-פלעבתי הנביאים יום השכם בבקר ושלוה בערב, הפת ירושלם מה אשנה-לך ואנחמך** - ... זקף-קטן ... זקף-קטן, פעמיים זקף-קטן בין שני קיסרים (כאן סלוק ... אתנח) כעין דבר החוזר וקורה, ועוד זקף-קטן בתפקיד שניים, שני נביאים ליום, ועוד זקף-קטן כשני נביאים בשחרית, שני נביאים בערבית. ד"א (איכה ב,ג) **מה-אעירך**, ר' יונתן אמר כמה ביזות נתתי לכם ביזות מצרים וביזות הים וביזות סיחון ועוג ביזת שלשים ואחד מלכים,

א"ר לוי בערבייא צווחין לביזתא עדיתא,

ד"א (איכה ב,ג) **מָה־אֶעֱיֹף** כמה ויעודין ויעדתי בכס, אהל מועד וגלגל ושילה ונוב וגבעון ובית עולמים שנים,
ד"א (איכה ב,ג) **מָה־אֶעֱיֹף**, רבי אומר כמה קישוטין קשטתי אתכם, א"ר יוחנן ששים רבוא מלאכי השרת ירדו עם הקדוש ברוך הוא
בסיני ועטרה ביד כל אחד ואחד לעטר כל אחד ואחד מישראל, ר' אבא בר כהנא בשם ר' יוחנן אמר מאה ועשרין רבוא ירדו, אחד
מקשטו ואחד מלבישו עטרה, ר' הונא דצפורי אמר זוני (ג"א זונם = חגרם) כמד"א (איוב יב,ט) **מוֹסַר מְלָכִים פֶּתַח וַיֹּאסֵר אֲזוּר בְּמַתְנֵיהֶם**;
[פסיקתא רבתי (איש שלום) פיסקא לג אנעי אנכי] הושע הנביא העיד בהם 90 שנה (ג' המלה (מל"ב יז,ג) וַיַּעַד), שני נביאים בכל יום או
ירמיהו ועמו כל פעם נביא אחד חדש. בקבלת התורה בסיני ה' קישטם בשלוש עשרה תכשיטים (והולך ומפרטם), ורשב"י אמר זיין
(=חגור) היו נותנים להם ושם המפורש חקוק עליו,

(איכה ב,ג) **מָה אֲדַמְה־לָּךְ** לאיזו אומה דמיתי אתכם, לאיזו אומה גאלתי ביד חזקה והבאתי על אויביה עשר מכות, לאיזו אומה
קרעתי הים והורדתי את המן והגזתי את השלו והעליתי להם את הבאר, לאיזו אומה הקפתי ענני כבוד וקרבותי לפני הר סיני ונתתי להם
תורת,

הַבַּת יְרוּשָׁלַם מָה אֲשֶׁנְה־לָּךְ וְאַנְחֶמְךָ - ... זקף-קטן ... זקף-קטן, פעמיים זקף-קטן בין שני קיסרים (כאן סלוק ... אתנה) כעין

דבר החוזר וקורה, ביזות עמים, מקומות גלוי שכינת ה', קישוטי ישראל מה' ומהביזות, נסים.

יש כאן לפחות ארבע נושאים של דברים החוזרים וקורים ובתוך כל נושא רבוי דברים בנושא, אפשר שזה מרומז ב-(איכה ב,ג) **מָה**

אֲדַמְה־לָּךְ - מונה רביע, בתפקיד של לפחות ארבע.

הַבַּת יְרוּשָׁלַם הבת שיראה ומשלמת לי, **מָה אֲשֶׁנְה־לָּךְ וְאַנְחֶמְךָ**, רבי יעקב דכפר חנן אמר לכש- **אֲשֶׁנְה־לָּךְ וְאַנְחֶמְךָ** לכשיגיע
אותו היום שכתוב בו (ישעיהו ב,יא) **וְנִשְׁגַּב ה' לְבַדּוֹ** באותה שעה **אֲנַחֲמְךָ**, **בְּתוֹלַת בַּת־צִיּוֹן**. בנים המצויינין במילה ובתגלחת ובציצית,
כִּי־נִדְּוַל כִּים שְׁבָרְךָ, א"ר חולפאי מי שהוא עתיד לרפאות שברו של ים הוא ירפא לך, א"ר אבין מי שאמרתם לו שירה על הים
(שמות טו,ב) **זֶה אֵלֵי וְאַנְהוּ** הוא ירפא לך, ריב"ל אמר ירפא לך נביאיך.

ע"פ [זוהר הקדמה לבראשית (ד"ל א, ע"ב)] (איכה ב,ג) **מָה־אֶעֱיֹף** ע"פ [זוהר בהיר הרב אייכנשטיין יצחק אייזיק], שם מ"ה (ג' הוי"ה במלוי
אלף) יסוד דהמלכות קצה השמים למטה מעידה בישראל ולאחר שלא נענו באה הגלות ורק (איכה ב,ג) **מִי יִרְפָּא־לָּךְ**: מ"י יסוד דז"א, קצה
השמים למעלה.

ההסבר מקשה על הסבר הרב חאס"י ארלנגער הי"ו (איכה א,יד - טז) שרק א"א יכול לרפא שבר זה שבו יש רק עין טובה.
אבל הזוהר כותב "סתים עתיקא" וזה נשמע כעתיקא קדישא (עתיק יומין)

משכנות הרועים אות ע סימן לד - עדות

עדות. שנוטלים שכר לקבל עדות ולכתוב ולמסור כשרים ושפיר עבדי אבל אם קבלו העדות מצוה עליהם להגיד ואינם מקבלים שכר
הרשב"א ז"ל בח"ג סי' י"א ועיין בב"י סימן כ"ח מחו' ה' ובתשו' הרב כרם שלמה ז"ל בח"מ סימן כ' באורך וכתב ע"ז הרב המגיה
ז"ל בתשו' הרשב"א ז"ל דבזה מתורץ שפיר הא דאמרינן בגמרא שבועה שלא אעידך שבועת שוא ובירושלמי אמר דהיא שבועת
ביטוי והשתא ניחא דש"ס דידן מיירי אחר שקבל העדות דהוי שבועה לבטל את המצוה ושבועת שוא היא והירושלמי מיירי קודם
שיהיה עד בדבר עכ"ל וצריך להתיישב בלישנא דתלמודא דידן והירוש'.

(איכה ב,ג) **מָה־אֶעֱיֹף** - מקף כרב-מצב התחייבות להעיד: (א) מקבל על עצמו להעיד ונטל שכר על כך (ב) מקבל על עצמו להעיד

כמצווה ואינו נוטל שכר על כך. מקונן ירמיהו שקבל עליו להעיד כמצווה והיות ואמר כעין פעמיים אותו לשון **מָה אֲדַמְה־לָּךְ הַבַּת**

יְרוּשָׁלַם מָה אֲשֶׁנְה־לָּךְ וְאַנְחֶמְךָ הרי זה כלשון **שבועה שלא אעידך** (וזה מהוה) **שבועת שוא**

הַבַּת יְרוּשָׁלַם מָה אֲשֶׁנְה־לָּךְ וְאַנְחֶמְךָ - ... זקף-קטן ... זקף-קטן, פעמיים זקף-קטן בין שני קיסרים (כאן סלוק ... אתנה) כעין הקש,